

SiNDROM DOWN

4
STRIP

18
POZNATI SA
SINDROMOM
DOWN

19
UTISCI
UČENIKA

21. mart

SVJETSKI DAN SINDROMA DOWN

IZDAVAČ:

Behram-begova medresa u Tuzli u saradnji sa
Zavodom za odgoj i obrazovanje osoba sa
smetnjama u psihičkom i tjelesnom razvoju Tuzla

LEKTORI:

Profesorica Mukelefa Behaderović

TEHNIČKI UREDNIK:

Ahmed Skula

FOTOREPORTERI:

Faris Kadušić, Abdullah Fočić

KOORDINATORI:

Profesori Fuad Imširović, Edina Tokić,
Selma Hodžić, Bekir Saletović

ČLANOVI TIMA:

Dženan Đevzić, Selma Čohadarević,
Alija Hana Pašalić, Leila Tagić, Rijada Hasanović,
Amina Hadžić, Veliid Hatić, Veldin Islamović,
Melisa Bahor, Midheta Aličić, Amela Pirić, Sumeja
Selimović, Lejla Halilović, Sara Douida

ADRESA REDAKCIJE:

Behram-begova 1
75000 Tuzla

Tel.: +387 281 151

Tel./fax: +387 35 281 154

E-mail: **medresa@bih.net.ba**

ŠTAMPA:

Off-Set d.o.o. Tuzla

Radni dan. Petak. Školsko zvono oglasi posljednje upozorenje i začuše se dječiji koraci, škripanje brave na vratima i stolica u učionicama. Otvoriše se velika vrata na ulazu, a iz njih neprestano izvirivaše đaci, među kojima je bila i nova učenica. Ta učenica se zvala Leila. Ubrzo se sprijateljila s novim razredom i jednom djevojkom koja se zvala Amina. Izašle su ispred škole na odmor.

Bilo je jako zanimljivo Mino. Razgovarala sam s učenicama Selmom i Hanom. Bile su mi tako simpatične.

I? Kako je protekao prvi dan u školi?

Aaa, da, Selma i Hana su uvijek tako vesele,
bez obzira na sindrom Down.

Čula sam za to, htjela sam ih upitati
nešto više o tome, malo bolje se upoznati
s njima, ali me bilo stid.

Nema potrebe, vidjet ćeš koliko su one
komunikativne. Dođi, oni su vani! Upoznat
ću vas bolje.

Amina i Leila prilaze društvu...

Zdravo društvo, ovo je nova učenica Leila.

Vidi Hana, to je naša nova drugarica.

Ona želi saznati nešto više o vama, uključujući i našeg druga Dženana.

Nadam se da vas ne zamaram.

Ma ne, Leila, drago nam je.

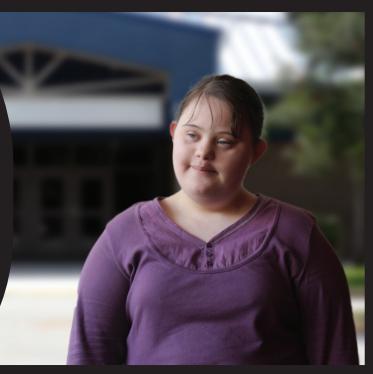
Hej, ljudi, jeste li gledali
„Elif“ sinoć?

Jesam ja, to je moja
omiljena serija. Voljela bih
postati glumica poput Elif
jednog dana.

Kako cool, imaš li kakav hobi?

Da, volim da igram fudbal i škole sa svojom najboljom prijateljicom Nihadom. Također, imala sam ribice, a voljela bih da imam psa.

Imala sam i ja ribice! Također, jako volim pse. Nego, Dženane, Hano, šta vi volite? Šta biste željeli postati?

Ja bih htio da budem kuhar, ali volim igrati i košarku.

Amina i Leila prilaze društvu...

Izvinjavam se što vas zamaram ovim pitanjem, ali Amina mi je spomenula sindrom Down. Prvi put se susrećem s tim. Možete li mi malo pojasniti?

Leila, reći ćeš mi ono što je nama poznato, što smo čuli od profesora i predavanja jednog ljekara. Vidiš, sindrom Down je najčešći genetski poremećaj koji nastaje uslijed viška jednog hromosoma ili dijela hromosoma u jezgri svake stanice tijela. Osobe sa sindromom Down posjeduju jedan dodatni hromosom na 21. paru, ili trisomiju. Sačekaj, evo imam ja sliku na mobitelu.
pogledaj!

Najčešće karakteristična obilježja djeteta sa sindromom Down su mišićna hipotonija, smanjenje napetosti mišića, širok vrat, okruglo lice izravnog profila, kratke šake, malena usta, kratke i široke ruke i noge, kraći prsni koš neobičnog oblika i malena glava.

Djeca sa sindromom Down su dobra, topla, mirna, vesela, dobroćudna te se lahko zabave i umire, skloni su ritmu, vole glazbu i igru.

Aha, sada kada ste mi objasnili i kada sam razmislila o tome, sjetila sam se hadisa Božijeg poslanika Muhammeda, s.a.v.s., koji kaže: „Zaista Allah ne gleda u vaša tijela i izgled, nego gleda u vaša srca.

Dijete sa sindromom Down odrasta u odraslu osobu s tim sindromom te kao takvo želi ostvariti sve aktivnosti kao i odrasle osobe, baš kao što su naši Selma, Hana i Dženo. Također, osobe s ovim sindromom svakodnevno su dio naše zajednice, idu u školu, neki imaju posao i bave se raznim aktivnostima. Neki ostvaruju međuljudske veze, a neki stupaju u brak. Žene sa sindromom Down mogu imati i djecu.

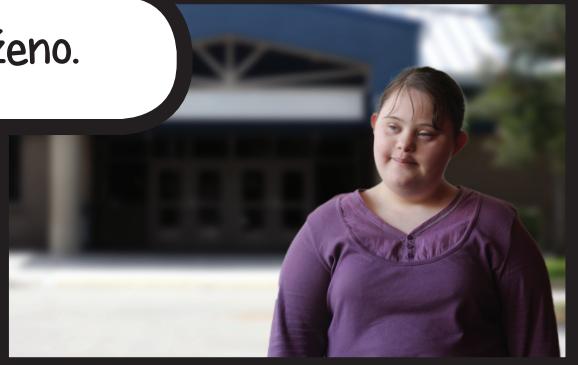
Uistinu, to je veliki dokaz da su bitnija naša djela i naše zalaganje na ovom svijetu, nego naš fizički izgled.

Tako je, c ure, sve nas je Allah dž.š., stvorio u najljepšem obliku. Svako je lijep na poseban način.

Hano, Selma, sjećate li se
da smo o ovome učili na
času?

Sjećam se Dženo.

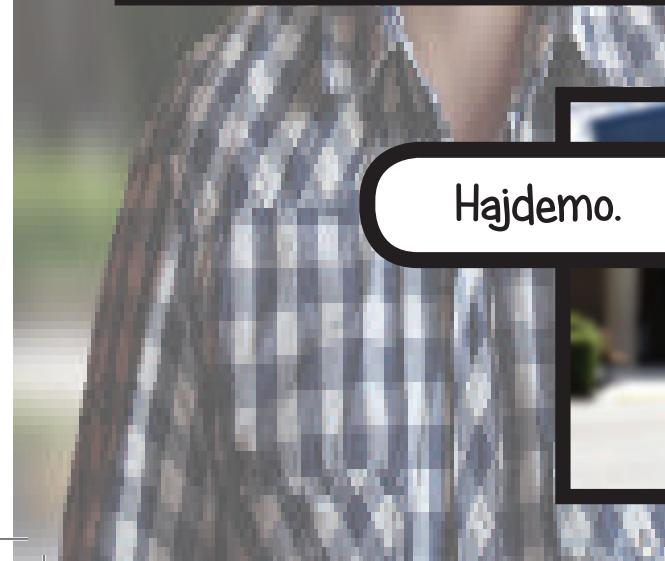
I ja se također sjećam.
Leila, ti si tako dobra
djevojka.

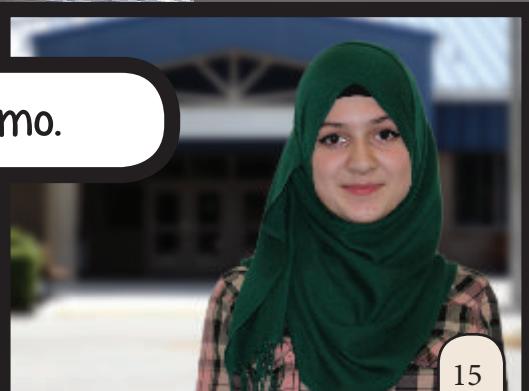
Hvala vam društvo, i vi
ste, također. Bilo mi je
jako drago što sam vas
bolje upoznala.

Ljudi, zvoni, hoćemo li krenuti?

Hajdemo.

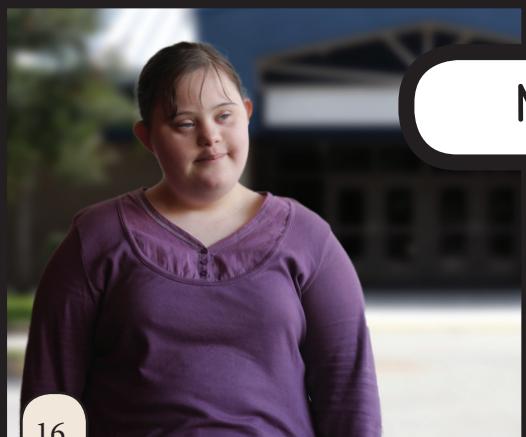

Bilo nam je lijepo s tobom
Leila.

I meni s vama, ali sada
kada se bolje znamo,
družit ćemo se više
ubuduće.

Naravno da hoćemo.

Hej društvo, pa mogli bismo sutra imati piknik u čast jednom novom prijateljstvu. Hajdemo.

Odlična ideja! Sutra je i prvi dan proljeća, a taj dan se obilježava kao Svjetski dan osoba sa sindromom Down. Datum 21. mart predstavlja dodatni hromosom na 21. paru koji je jedinstven za osobe sa sindromom Down. Onda se vidimo sutra poslije nastave?

Divno.... proslavit ćemo zajedno!
Vidimo se!

POZNATI SA SINDROMOM DOWN

Tim Harris.

Ponosni vlasnik restorana „Tim's place”, kao i začetnik organizacije „Tim's Big Heart” koja pomaže osobama sa sindromom Down.

Pablo Pineda.

Rođen je u Španiji, uspješan glumac, pisac, govornik... Dobitnik je „Silver shell” nagrade za glumu, kao i nagrade „Concha de Plata” na San Sebastianovom filmskom festivalu.

Sujjet Desai.

Muzičar je, svira sedam instrumenata, uključujući violinu, klavir, saksofon itd. Sretno je u braku od 2006. godine sa Carolyn Bergeron, koja također ima Dawnov sindrom.

Irmela Peranović osvojila je prvu zlatnu medalju za Bosnu i Hercegovinu na Specijalnoj olimpijadi u Antwerpu. Osvojila je prvo mjesto u plivanju na 25m slobodno.

UTISCI UČENIKA:

1. Zaista sam bila značajljna da saznam o djeci sa sindromom Down. Pomicala sam da im je neprijatno, da su tihi, međutim, uvidjela sam da griješim. Oni su djeца koja žele razgovarati o svemu. Upućena lijepa riječ i osmijeh koji se pojavi na njihovom licu nakon toga je nešto neopisivo. Oni uspijevaju nešto što mnogi vršnjaci ne mogu, a to je biti jedno. Ovo je bilo iskustvo koje se neće brisati. Jednostavno, za taj doživljaj gumica ne postoji.
2. Uistinu sam iznenađena ovom djecom. Njihova komunikativnost, značajla, upornost, njihov rad je zajednu veliku čestitku i poruku: „SVAKA ČAST“. Čim ih ugledaš, kao da se topiš, osjećaj je neopisiv. Ovo iskustvo me naučilo mnogo čemu.
3. Radeći ovaj projekt, nisam mogla vjerovati šta sve čovjek može postići. Upoznala sam osobe koje, pa da kažem, ne znaju za zlo. Njihovo srce je poput vune, mekano i ne bode.
4. Za mene je bilo jako važno da vidim ono o čemu sam do sada čitala samo u knjigama ili na internetu, da saznam pravu istinu o tome i mogu reći da sam i više nego zadovoljna. Ovo je još jedna priča koja ulazi u knjigu mog života.

ŠTAMPANO UZ FINANSIJSKU POMOĆ

Federacija muslimanskih obrazovnih i naučnih

SVI SMO RAZLIČITI, ALI IPAK IMAMO ISTA PRAVA NA ŽIVOT